

REFERAT Valgbestyrelsen 2018-2021 d. 13-11-2018

Mødedato Tirsdag d. 13. november 2018 kl. 10:00

Mødested Ikke angivet

Indholdsfortegnelse

Principbeslutninger om valg i byrådsperioden 2018-2021.....	3
Forberedelse af valgsteder.....	4
Tidsfrister ved valg.....	6
Tilforordnede på valgstederne.....	7
Valgkommunikation og -aktiviteter.....	10
Valgplakater.....	12
Optælling af afstemningsresultatet.....	13
Faste møder i Valgbestyrelsen.....	14
Generel orientering om valg.....	15
Eventuelt.....	16

Principbeslutninger om valg i byrådsperioden 2018-2021

BESLUTNING

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Ved evaluering af byrådsvalg 2017 besluttede Valgbestyrelsen at indføre et principmøde, hvor de grundlæggende rammer for valg i Gladsaxe Kommune fastlægges for hele byrådsperioden.

På principmødet tages beslutning om:

- Forberedelse af valgsteder mv.
- Tidsplanlægning
- Tilforordnede på valgstederne
- Valgkommunikation
- Valgplakater
- Optælling af afstemningsresultater
- Faste møder i valgbestyrelsen

Valgsekretariatet forbereder valghandlingerne i byrådsperioden iht. beslutningerne på principmødet. Eventuelle justeringer i principbeslutningerne foretages af valgbestyrelsen i forbindelse med evalueringen efter et valg.

Oversigt over generelle valgfaser og valgopgaver vedlagt t.o. som **bilag 1**.

Til orientering

BESLUTNING

Godkendt med beslutning om:

1. at Valgsekretariatet undersøger mulighederne for at flytte Bagsværd Valgsted fra Bibliografen til Bagsværd Skole,
2. at Valgsekretariatet udarbejder oplæg til justering af afstemningsområderne Bagsværd og Værebros Valgsteder for at fordele nye boliger/adresser tilknyttet områderne,
3. at skolerne i kommunen holder åbent på valgdage, og
4. at kriterierne for indsamlingstilladelser fastholdes.

Sagsfremstilling

1. Valgsteder i Gladsaxe

Siden 1. januar 2014 har Gladsaxe Kommune haft følgende valgsteder:

Navn	Beliggenhed	Vælgere ved KV2017
1. Bagsværd Valgsted	Bibliografen	5482
2. Hovedbiblioteket Valgsted	Hovedbiblioteket	6921
3. Egegård Valgsted	Gladsaxe Skole	6691
4. Grønnemose Valgsted	Grønnemose Skole	7499
5. Mørkhøj Valgsted	Mørkhøj Skole	7622
6. Stengård Valgsted	Stengård Skole	6477
7. Søborg Valgsted	Søborg Skole	4358
8. Vadgård Valgsted	Vadgård Skole	4818
9. Værebros Valgsted	Skovbrynet Skole	3265

På kommunens hjemmeside findes interaktivt oversigtskort over valgstederne, afstemningsområderne og med mulig for, at vælgerne finder valgstedet ved søgning på egen adresse:

https://www.gladsaxe.dk/kommunen/politik/valg/dit_valgsted

Antallet og placeringen af valgsteder i kommunen afhænger af geografi samt valgstedernes logistik/kapacitet, dvs. hensynet til distancen for vælgerne til deres valgsted samt valgstedets egnethed til at afvikle valghandlingerne og modtage vælgerne på valgdagen.

Der er frem til medio 2019 kun igangværende bygningsarbejder på Gladsaxe Skole, hvor Egegård Valgsted er placeret. Arbejderne vil så vidt muligt blive koordineret ift. en valgdato for Folketingsvalget således, at valg kan blive gennemført på Gladsaxe Skole.

Valgsekretariatet forelægger antallet af valgsteder samt afstemningsområdernes afgrænsning for den kommende valgperiode til Valgbestyrelsens drøftelse.

2. Skoledag på valgdage

Gladsaxe Kommunes skoler har været åbne ved valg siden 2015, og skolernes undervisning gennemføres sideløbende med valghandlingens gennemførelse.

Børne- og Kulturforvaltningen anmoder om, at skolerne i kommunen generelt kan holde åbent på valgdage af hensyn til planlægningen af skoleårets undervisningstimer.

Valgsekretariatet vurderer, at valghandlingerne forløber uhindret af skoledagen i god dialog med skolerne, og anbefaler af hensyn til afviklingen af undervisningen, at skoler holdes åbne på valgdage i kommende byrådsperiode.

3. Tilladelse til indsamling på valgsteder

Valgbestyrelsen kan give tilladelse til indsamlinger ved valgstederne under hensyn til valglovgivningens forbud mod valgagitation og anden holdningsmæssig påvirkning af vælgeren i afstemningslokalerne på valgdagen eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil.

Valgsekretariatet stiller ved godkendelse af indsamlinger derfor følgende vilkår:

- at tilladelsen ikke gælder på selve valgstedet
- at adgangen til valgstedet ikke må hindres
- at Gladsaxe Kommune ikke påtager sig opgaver i forbindelse med indsamlingen, og
- at organisationen skal rette sig efter valgstyrrerformandens anvisninger på valgstedet.

Ved de seneste valg har virksomheder, der indhenter exit-polls ved valgsteder anmodet om særlige faciliteter, ligesom der har været forespørgsler om elevers salg af kaffe og kage etc. på valgområdet.

Valgsekretariatet indstiller, at der gives tilladelse til indsamlinger og exit-polls på ovenstående vilkår, og at der ikke gives tilladelse til andre aktiviteter på valgområdet (bortset fra evt. valgudsendelser som led i kommunikationsindsatsen).

Til beslutning

BESLUTNING

Godkendt.

Sagsfremstilling

Valglovgivningen indeholder en række fastsatte datoer og tidsfrister i forbindelse med valgprocessen, der sætter rammen for tidsplanlægningen forud for valg.

Oversigt over datoer og frister for valg vedlægges som **bilag 2**, der indeholder:

- Absolutte frister og datoer for valghandlinger fastsat ved lov (kan ikke ændres)
- Tidsrum for valghandlinger fastsat ved lov (kan fastsættes lokalt indenfor perioden)
- Lokale valgtiltag (kan frit fastsættes og koordineres med øvrige valgprocesser)

Bilaget danner grundlag for Valgsekretariatets tidsplanlægning ved valg (se også pkt. 1, bilag 1). Da fristerne regnes baglæns fra valgdagen opdateres datoer/frister ved hvert valg, når tidspunktet for valgdagen er offentliggjort (bortset fra byråds- og regionsrådsvalg) på baggrund af ministeriets officielle vejledninger.

Fristerne forelægges til drøftelse med henblik på fastlæggelse af principperne for Valgsekretariatets tidsplanlægning ved valg.

Til beslutning

BESLUTNING

Godkendt med beslutning om :

1. at Valgsekretariatet drøfter standardbemanning konkret for de ni valgsteder og tilpasser antallet af tilforordnede konkret pr. valgsted,
2. at der kan indføres ekstrahold på valgstederne med mødetid kl. 18.30 af hensyn til optælling af stemmeresultatet (deltidsbemanning),
3. at Valgsekretariatets fordelingsplan for det samlede antal tilforordnede sendes i endelig høring hos Valgbestyrelsen,
4. at der udpeges 6 valgstyrere på valgsteder med mere end 5.000 vælgere, og
5. at fastholde aflønningen dog således, at ekstrahold til optælling (deltidsbemanning) honoreres fast med satsen over 4 timer (840 kr. i 2018).

Sagsfremstilling

1. Antal tilforordnede og udpegning

Ved valg udpeges tilforordnede vælgere til bemanning af kommunens valgsteder, hvoraf mindst 5 på hvert afstemningssted skal være udpeget som valgstyrere med ansvar for valgstedet.

Det overordnede behov for bemanning på valgstederne afhænger af valgtypen, og om der afholdes dobbeltvalg. Ved valgene i perioden 2015-2017 blev kommunens 9 valgsteder bemanded på følgende vis:

Valg	Tilforordnede (inkl. valgstyrere)
Byråds- og regionsrådsvalg (2017)	258
Folketingsvalg (2015)	254
Europaparlamentsvalg (2014)	332 (dobbeltvalg)
Folkeafstemning (2015)	258

Ved EU-valget i 2014 blev samme dag også afholdt folkeafstemning (dobbeltvalg). Der var derfor ekstra valgborde ift. vælgerregistrering og udlevering af stemmesedler, som udløste et supplerende bemandingsbehov på i alt 78 tilforordnede.

Udover de tilforordnede udpeges af hensyn til optællingen tillige kommunalt ansatte:

- 7 fintællere pr. valgsted (i alt 63 tællere) ved byrådsvalg til optælling af regionsrådsvalg og personlige stemmer på valgaftenen.
- Fintællere efter valgdagen til endelig optælling.

Der er i dag stor forskel på, hvor mange tilforordnede hvert valgsted har til rådighed. Ved de seneste valg har nogle valgsteder i evalueringen givet udtryk for, at normeringen lokalt enten er lidt for høj eller lav.

Navn	Vælgere ved KV2017	Tilforordnede ved KV2017
1. Bagsværd Valgsted	5482	24
2. Hovedbiblioteket Valgsted	6921	38
3. Egegård Valgsted	6691	25

4. Grønnemose Valgsted	7499	38
5. Mørkhøj Valgsted	7622	32
6. Stengård Valgsted	6477	38
7. Søborg Valgsted	4358	22
8. Vadgård Valgsted	4818	23
9. Værebros Valgsted	3265	18

Oversigten viser, at der ikke er sammenhæng mellem valgstedets størrelse (vælgere) og antallet af tilforordnede. Forskellen i bemanning skyldes logistiske forskelle på valgstederne, men det er Valgsekretariatets vurdering, at valgstedernes bemandingsplan ift. valgopgaverne også spiller en stor rolle. Eksempelvis har Egegård Valgsted et markant lavere antal tilforordnede set i forhold til andre valgsteder med både samme eller færre antal vælgere.

Valgsekretariatet har modtaget bemandingsplaner fra nogle af de erfarne valgsekretærer, og på baggrund af bl.a. bemandingsplanen på Egegård Valgsted udarbejdet en "standard-bemanning" for valgstederne. Fordelingen har været i høring hos valgsekretæerne.

Oversigt over standard-bemanningen til brug for beregning af tilforordnede vedlægges som **bilag 3** til drøftelse i Valgbestyrelsen, herunder også overvejelser om brug af "deltids-tilforordnede" ved bemanning af valgstederne.

Bemandingsplanen har til formål at sikre det rette antal tilforordnede på valgstederne og lette valgsekretærernes forberedelse. Valgsekretariatet vil på baggrund af Valgbestyrelsens drøftelse gennemgå den præcise bemanning med valgsekretæerne under hensyn til valgstedets konkrete logistik (dækning af flere udgange, særlige forhold etc.) samt hensynet til stemmeoptællingen ift. antallet af vælgere tilknyttet valgstedet.

Bemandingsplanen tager udgangspunkt i et behov på 219 tilforordnede mod tidligere ca. 260 tilforordnede. Det giver i dialogen med valgsekretæerne mulighed for at justere og placere de tilforordnede, hvor behovet er størst i praksis.

På baggrund af det samlede antal tilforordnede udarbejder Valgsekretariatet fordelingsplanen for de tilforordnede for hele byrådsperioden. Fordelingsplanen danne grundlag for partiernes udpegninger og baserer sig på forholdstalsvalg (seneste byrådsvalg) efter D'Hondts metode. Valgbestyrelsen får den endelige fordelingsplan til orientering med mulighed for kommentering.

Ud fra fordelingsplanene vil Valgsekretariatet i samarbejde med gruppeformændene i Byrådet sørge for den konkrete indkaldelse af de tilforordnede vælgere på valgstederne.

2. Aflønning

Valgbestyrelsen besluttede ved Byrådsvalg 2013 i henhold til lov om kommunale og regionale valg § 18, stk. 3, at valgbestyrelsen ikke får udbetalt diæter for arbejdet i valgbestyrelsen, da opgaven ligestilles med det øvrige udvalgsarbejde.

Valgbestyrelsen udpegede ved valgene i 2015 de tilforordnede for hele valgdagen inkl. optælling. Aflønning for funktionen som tilforordnet udgør et grundbeløb + ekstra honorar, der reguleres årligt iht. vederlagsbekendtgørelsen. Grundbeløb + ekstra tillæg er i 2018 reguleret til hhv. 840 kr. og 420 kr., i alt 1.260 kr.

Tilforordnede udpeges som udgangspunkt for hele dage. Ved eventuelt behov for ekstra mandskab om eftermiddagen/til optælling aflønnes med 420 kr. for op til 4 timers deltagelse og med 840 kr. ved deltagelse over 4 timer (som ikke udgør hele valgdagen).

Valghonorar skal udbetales direkte til de tilforordnede til deres Nemkonto.

Til beslutning

BESLUTNING

Valgbestyrelsen tog annonceringsplanen til efterretning og godkendte arrangement på rådhuset, deltagelse i officielle valgkampagner og retningslinjer for brug af kommunens bygninger til valgmøder.

Sagsfremstilling

1. Generel annoncering om valg

Orientering om valg, mulighederne for at afgive sin stemme og officielle valgdatoer mv. skal offentliggøres overfor vælgerne indenfor valglovgivningens frister. Den obligatoriske annoncering om valg sikres gennem offentliggørelse på kommunens hjemmeside og i lokalavisen.

Kommunens hjemmeside opdateres løbende under valgforberedelserne og generel tidsplan for annoncering i lokalavisen vedlægges som **bilag 4**.

2. Arrangement på rådhuset

I forbindelse med Byrådsvalg og Folketingsvalg inviteres til arrangement på Rådhuset efter valghandlingerne er afsluttet på valgstederne.

Valgsekretariatet forbereder arrangementet i Rådhusets forhal.

3. Deltagelse i officielle valgkampagner og tiltag for højere valgdeltagelse

Gladsaxe Kommune har ved de seneste kommunalvalg anvendt orienteringsmateriale fra officielle valgkampagner. I 2017 var det "Tænk dig om før du ikke stemmer"-kampagnen, der var en fælles indsats mellem KL, Danske Regioner og Økonomi- og Indenrigsministeriet for at øge valgdeltagelsen.

Valgsekretariatet anbefaler generelt, at Gladsaxe Kommune fortsat tilslutter sig og anvender orienteringsmateriale, logo, design mv. i officielle valgkampagner for at øge genkendeligheden i materialet lokalt og generelt i Danmark.

Valgsekretariatet anbefaler også, at der ved valg fortsat sættes fokus på indsatser for en højere valgdeltagelse – især lokalt ved kommunalvalg ift. nærdemokratiet, men også i form af deltagelse i landsdækkende undersøgelser og forskning, der kan bidrage til senere målrettede tiltag (eksempelvis sms-undersøgelser mv.).

4. Rammer for valgmøder i kommunens bygninger

I forbindelse med valg modtages ofte henvendelser med anmodning om afholdelse af

valgaktiviteter for kandidater, paneldebatter o.lign. i kommunens bygninger/institutioner, eks. på bibliotekerne.

Valgsekretariatet anbefaler, at retningslinjer fastsat ved kommunalvalg 2017 vedr. afholdelse af aktiviteter i kommunens bygninger bevares, dvs.:

- At formålet skal være politisk debat ift. det aktuelle valg/folkeafstemning
- At aktiviteten afvikles partipolitisk neutral (uden særfordele for kandidater eller partier)
- At alle partier/kandidater gives mulighed for deltagelse
- At Valgbestyrelsen bliver orienteret ifm. afvikling af aktiviteter

Valgbestyrelsens retningslinjer er kun gældende for kommunens egne aktiviteter, og ikke for private foreningers aktiviteter (eks. partiforeninger) ved deres sædvanlig brug af kommunens bygninger.

Til orientering:

1. Valgannoncering

Til beslutning:

2. Arrangement på rådhuset

3. Deltagelse i officielle valgkampagner

4. Rammer for valgmøder i kommunens bygninger

BESLUTNING

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

1. Valgplakater ved valgstederne

Gladsaxe Kommune opstiller ud for hvert valgsted et plakatstativ til brug for de opstillede kandidater/partier vedrørende valget/folkeafstemningen.

Plakatstativerne er et tilbud til de opstillede partier (ikke kandidaterne selv), der ved deres indlevering af plakaterne samtidig træffer beslutning om, hvilke valgplakater, der bliver tildelt plads ved valgstederne.

2. Plakatophængning ved veje

Plakatophængning ved veje skal ske i henhold til vejloven og privatvejsloven.

Valgplakater kan ophænges fra 4. lørdag før valgdagen ved alle former for valg eller afstemninger. Siden 2017 må plakater først opsættes fra kl. 12, dvs. ikke længere fra døgnet begyndelse. Efter fast praksis forestår Gladsaxe Kommunes driftsafdeling nedtagning af valgplakater umiddelbart efter valget uden beregning.

Ulovligt opsatte plakater fjernes imidlertid af By- og Miljøforvaltningen efter forudgående varslings iht. vejlovgivningens regler og den ansvarlige for ophængningen opkræves udgiften hertil.

På Gladsaxe Kommunes hjemmeside kan partier og kandidater finde vejledning om opsætning af valgplakater.

Til orientering

Optælling af afstemningsresultatet

BESLUTNING

Godkendt.

Sagsfremstilling

Ved valg optælles afstemningsresultatet på følgende vis på valgaftenen:

- Byrådsvalg: Optælling af partistemmer og personlige stemmer (foreløbig fintælling)
- Øvrige valg: Optælling af partistemmer / folkeafstemningsresultatet

Ved byrådsvalg optælles og indberettes partistemmerne til Valgsekretariatet før optællingen af de personlige stemmer startes. Efter optællingen af de personlige stemmer indberettes resultatet af den foreløbige fintælling til Valgsekretariatet.

Dagen efter valget gennemføres fintælling af afstemningsresultaterne (parti- og kandidatniveau samt folkeafstemning). Fintællinger med behov for ekstra plads gennemføres i Gladsaxe Sportshal (hal 1 og 2).

Ved Regionsrådsvalg bistår Gladsaxe Kommune efter aftale med Regionsrådet med en eventuel fornyet fintælling af regionsafstemningen. Regionen dækker kommunens eventuelle udgifter hertil.

Til beslutning

Faste møder i Valgbestyrelsen

BESLUTNING

Godkendt.

Sagsfremstilling

Valgbestyrelsen afholder i begyndelsen af hver valgperiode et principmøde for afholdelse af valg i Gladsaxe Kommune. Derudover afholder Valgbestyrelsen en række faste valgbestyrelsesmøder i forbindelse med de konkrete valg.

Valgsekretariatet indkalder ved valg/folkeafstemning til følgende valgmøder;

- Godkendelse af stemmeseddel og orientering om status på valgforberedelser (ca. 2-3 uger før valget)
- Godkendelse af afstemningsresultat (dagen efter valgdagen)
- Evaluering af valg (efter valg og evalueringsproces)

Ved byrådsvalg indkaldes yderligere til valgbestyrelsesmøde ca. 7 uger før valget med henblik på godkendelse af kandidatlistor.

Efter dialog med Valgbestyrelsens formand indkalder Valgsekretariatet desuden til yderligere møder om valgprocessen efter behov, ligesom Valgbestyrelse løbende vil modtage orientering om de foreløbige valgforberedelse ved hvert valg.

Til beslutning

BESLUTNING

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

1. Nyt valgsystem

KOMBIT er ved at udvikle et nyt elektronisk valgsystem til afløsning af det nuværende KMD-system. Testvalg (skyggevalg) skulle være afholdt i 2019 i forbindelse med EU-valget, men projektets tidsplan er p.t. udskudt uden ny tidsangivelse.

Gladsaxe Kommune er med i brugergruppen, der løbende tester det nye system. Til dato er brugerfladerne på de kommende funktioner vedrørende elektronisk parti- og kandidatopstilling og udarbejdelse af stemmeseddelforlæg blevet testet.

2. Evaluering af kommunalvalg 2017

Endelig evaluering af kommunalvalg 2017 afventer tilbagemelding på kommunens deltagelse i sms-undersøgelsen på Københavns Universitet. Analysen eftersendes til Valgbestyrelsen, når den modtages fra universitetet med Valgsekretariatets bemærkninger.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har evalueret på de krav, der i 2017 blev stillet til de tre nye hjælpemidler, der skal være til rådighed for vælgerne ved valg:

- Sort filtpen
- Ikke-håndholdt lup
- Hæve-/sænkebord

Ministeriet konkluderer i tråd med evalueringen i Gladsaxe Kommune, at kun den sorte filtpen gav anledning til problemer på valgdagen - især i forhold til markering på stemmesedlen. Ministeriet påtænker ikke at ændre kravene til hjælpemidler, men har på baggrund af evalueringen rådført sig med Institut for Blinde og Svagtseende (IBOS) for sammen at udpege en bedre egnet type filtpen.

Kontaktinformation til IBOS er givet til alle kommuner, og Valgsekretariatet vil til næste valg have indkøbt bedre filtpenne til valgstederne.

Til orientering

Eventuelt

BESLUTNING

Intet.